

Азәрбајчан ССР
Дөвләт Идман
Комитәси

В. И. ЛЕНИН АДЫНА
РЕСПУБЛИКА
СТАДИОНУ

ФУТБОЛ ҮЗРӨ 51-чи ССРИ ЧЕМПИОНАТЫ
(күчлүләр дөстәси)

Чәршәнбә, 4 мај 1988-чи ил
К ө р ү ш ү р л ә р :

«НЕФТЧИ» — «СПАРТАК»
(Бакы) (Москва)

К ө р ү ш
саат 19.00-да.
башланыр.
Бакы шәһәри

Госкомспорт
Азербайджанской
ССР

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ
СТАДИОН
им. В. И. ЛЕНИНА

51-й ЧЕМПИОНАТ СССР
ПО ФУТБОЛУ [высшая лига]

среда, 4 мая 1988 г.

Встречаются

«НЕФТЧИ» — «СПАРТАК»
(Баку) (Москва)

Начало матча
в 19.00 часов.
г. Баку

ВЭТЭН ФУТБОЛУНУН 100 ЖАШЫ ВАР

1897-чи ил гәзетләриндә футбол һаггында чохлу материал тапмаг олар. Кијевин «Спорт» журналы јазырды ки, Василјев адасынын дәрнәји Русија биринчилији кечирмәк үчүн бүтүн галанларыны матча чағырмышдыр. Идман һәвәскарлары дәрнәји чағырышы гәбул етди.

Ојун базар күнү, 1897-чи ил октјабрын 12-дә (көннә стил үзрә) Василјев адасында, Кадет корпусунун мејданында кечирилди. Көрүш 6:0 һесабы илә Василјев адасы дәрнәјинин хејринә баша чатды. Галибләри чемпион һесаб етмәк олар. Ахы, онлар ојнамаг истәјәнләри мөһз Русија биринчилијинә чағырмышдылар.

1897-чи ил октјабрын 21-дә «Петербургскаја газета» һәмин јердә кечирилмиш футбол көрүшү һаггында һесабат дәрч етди. Идман һәвәскарлары вә футбол һәвәскарлары дәрнәкләринин үзвләри јарышмышлар. Ојун 5:1 һесабы илә футбол һәвәскарлары дәрнәјинин хејринә баша чатмышдыр.

1898-чи илдә идман һәвәскарлары вә футболчулар дәрнәкләринин көрүшүнә һәлә хејли галмыш Кијевин «Спорт» журналы 20 март 1898-чи ил тарихли нөмрәсиндә мөгалә дәрч етмишди. Мөгаләдә дејилирди ки, Русијада футбол һәлә аз јажылмышдыр. Гәләлик ону јалныз Петербургда вә Прибалтикада көрүрләр.

1898-чи илдә хүсуси олараг бу ојунла мәшғул олан үч дәрнәк јарадылды: Василјев адасы, Петербург вә Озеровски (Петербургун Озеркиригороду).

1898-чи ил ијунун 20-дә «Спорт» даһа бир команданын — «Викторија»нын мүвәффәгијјәти һаггында мәлумат верди: «Бу јахынларда Санкт-Петербург идман һәвәскарлары дәрнәји илә «Викторија» арасында футбол көрүшү кечирилмиш вә «Викторија» галиб кәлмишдир — 2:0».

Көстәрилән фактлара әсасән бу гәнаәтә кәлмәк олар ки, 1898-чи илдә кечирилән көрүш Русијада һеч дә биринчи футбол ојуну олмаммышдыр.

О заман футболу һансы гајдалар үзрә ојнајырдылар?

Биз бу барәдә нөвбәти футбол програмында даныша-чағыг.

РӘГИБЛӘРИ ТӘГДИМ ЕДИРИК

1987-чи ил мөвсүмү «Нефтчи»нин бу күнкү рәгиби Москванын «Спартак» командасы үчүн чох уғурлу олду. Спартакчылар 11-чи дәфә ССРИ чемпиону ады газандылар, команда ССРИ Кубоку уғрунда јарышларын ики мәрһәләсиндә уғурла ојнајараг дөрддәбир финала чыхды. Футбол Федерасијасынын Кубоку уғрунда турнирин галиби олду.

«Спартак»ын ССРИ чемпионатында чох сабит чыхышыны гејд етмәк лазымдыр. Москвалылар илк ики турда 4 хал топлајараг икинчи јердә идиләр (топларын фәргинә көрә). Үчүнчү турдан чемпионатын ахырынадәк «Спартак» турнир чәдвәлиндә даим биринчи пилләдә олурду. Әввәләр ССРИ чемпионатларында кимин белә инамла лидерлик етдијини јада салмаг чәтиндир.

Команда һамыдан чох — 49 топ вурду. Рәгибләр онун гапысындан 26 топ кечирдиләр («Днепр» 22, Торпедо» вә Минск «Динамо»су исә 25 топ бурахдылар).

Спартакчылардан топлары он ојунчу вурду. Тәчрүбәли Черенков вә Родионов һәрәјә 12. Пасулко 7. Мостовој 6. Шмаров 5. Хидијатуллин 3. Меликјан, Јерјоменко, Месхи вә Бубнов һәрәјә 1 топ вурдулар. 29 ојунда «Спартак»ын гапысыны өлкәнин ән јахшы гапычысы — Дасајев горуду. О, 21 топ бурахды. Команданын икинчи гапычысы — Черчесов јалныз бир көрүшдә («Жалкирис»лә) әввәлдән ахырадәк ојнады вә 5 топ бурахды.

Чемпионат-87-дә «Спартак»да 25 нәфәр ојнады. Дасајев вә Хидијатуллин (7 дәфә әвәз олунмушдур) һәрәјә 29 ојун кечирдиләр. Командаја јени дәвәт олунан Колјадко һамыдан аз — чәми 10 дәгигә ојнады. Рудаков (үстүстә 30 дәгигә ојнамышдыр), Русјајев (51 дәгигә), Черчесов (93 дәгигә) һәрәјә 2 ојун кечирдиләр.

1987-чи илдә Москва спартакчылары чохла мукафат газандылар.

1988-чи ил мөвсүмү чох мараглы вә кәркин кечәчәк: ССРИ чемпионаты, ССРИ Кубоку, Федерасијанын Кубоку, Европа чемпионларынын Кубоку, Европа чемпионаты вә Олимпиаја ојунлары.

«Спартак», сәнә уғурлар арзулајырыг!

Бу күн Москванын «Спартак» командасы ССРИ чемпионатларында «Нефтчи» илә 49-чу ојун кечирир. Бу көрүшләрин 25-дә москвалылар, 11-дә бакылылар галиб кәлмишләр. 12 дәфә һеч-һечә гејдә алынмышдыр. Топларын фәрги «Спартак»ын хејринә 102:51-дир.

КОМАНДАЛАРЫН ТӘХМИНИ ҺЕЈ'ӘТИ

«НЕФТЧИ» (Бакы)

әиу М. Михајлов
иу В. Панчик
А. Мирзәјев
А. Федоровски
Н. Сүлејманов
иу Ш. Гәрибов
С. Абдуллајев
Ј. Һүсејнов
иу И. Пономарјов
иу М. Әһмәдов
иу И. Чавадов
Р. Абушев
В. Гасымов
В. Рзајев
иу А. Әсәдов
Е. Һәсәнов

Баш мәшгчи —
идман устасы
А. МИРЧАВАДОВ

«СПАРТАК» (Москва)

бдиу Р. Дасајев
иу Ј. Суров
бдиу Ј. Суслопаров
бдиу В. Хидијатуллин
бдиу А. Бубнов
иу А. Мостовој
иу Ј. Кузнетсов
иу В. Пасулко
иу В. Шмаров
бдиу Ф. Черенков
иу С. Родионов
иу А. Боки
иу С. Новиков
иу Б. Кузнетсов
иу О. Кужлев
З. Хапов

Баш мәшгчи —
әмәкдар идман устасы,
ССРИ әмәкдар мәшгчиси
К. БЕСКОВ

(әиу — әмәкдар идман устасы, бдиу — бејнәлхалг дәрәчәли идман устасы, иу — идман устасы).

Футболчуларын һансы нөмрәләрдә ојнајачаглары стадионун радиосу вә ишыг лөвһәси васитәсилә е'лан олуначадыр.

БИЛИРСИНИЗМИ?

Кијевдә илк футбол көрүшлери 1900-чү илдә кечирилмишдир.

* * *

Москвада илк ачыг көрүшләр 1901-чи илдә кечирилмишдир.

* * *

Русијада илк футбол лигасы 1901-чи илдә Петроградда ярадылмышдыр.

* * *

1901-чи илдә «Кристал» стадионунда «Тоттенһем Хотспурс» вә «Шеффилд Јунајтед» командалары арасында кечирилмиш Инкилтәрә кубоку уғрунда финал көрүшүнә 110.802 тамашачы бахмышдыр. Бу, јүз миндән чох футбол һәвәскары чәлб едән илк футбол көрүшүдүр.

* * *

Тифлиседә илк футбол дәрнәји 1906-чы илдә тәшкил олуимушдур.

* * *

Петербург вә Москва командалары арасында илк көрүш 1907-чи илдә кечирилмишдир.

100 лет отечественного футбола

Особенно богатый материал о футболе можно встретить в газетах за 1897 г. Киевский журнал «Спорт» писал, что василеостровский кружок, желая провести первенство России, вызвал всех остальных на матч. Вызов был принят кружком любителей спорта.

Матч состоялся в воскресенье 12 октября 1897 г. (по старому стилю) на плацу Кадетского копуса на Васильевском острове. Встреча закончилась со счетом 6:0 в пользу василеостровского кружка. Победителей можно считать чемпионами, ведь они вызвали желающих играть именно на первенство России.

21 октября 1897 г. «Петербургская газета» поместила отчет о футбольной встрече, состоявшейся там же. Соревновались члены кружков любителей спорта и любителей футбола. Игра закончилась со счетом 5:1 в пользу кружка любителей футбола.

Задолго до сентябрьского матча 1898 г. между кружком любителей спорта и кружком футболистов киевский журнал «Спорт» в номере от 20 марта 1898 г. поместил статью, в которой говорилось о том, что в России футбол еще мало известен, его видят пока лишь в Петербурге и в Прибалтике.

В 1898 г. были образованы три кружка, специально занимавшиеся этой игрой, а именно: Василеостровский, Петербургский и Озерковский (Озерки — пригород Петербурга).

20 июня 1898 г. «Спорт» сообщил об успехе еще одной команды — «Виктория»: «Недавно состоялся матч по футболу между Санкт-Петербургским кружком любителей спорта и «Викторией». Последняя выиграла — 2:0».

Приведенные факты позволяют сделать вывод, что матч 1898 г. был далеко не первой футбольной игрой в России.

По каким правилам играли тогда в футбол?

Об этом мы расскажем в следующей футбольной программке.

Соперник «Нефтчи» Баку — Московский «Спартак»

Сезон 1987 г. оказался для «Спартака» очень удачным. В 11-й раз команда завоевала звание чемпиона СССР, удачно прошла два круга Кубка СССР и вышла в 1/4 финала, победила в Кубке Федерации футбола.

Следует отметить очень стабильное выступление команды в чемпионате СССР. В первых 2-х турах набрав 4 очка (по разнице мячей), была на 2-м месте. Начиная с 3-его тура и до конца чемпионата «Спартак» находился в пике турнирной таблицы, неизменно занимая в ней первую строчку. Такое что-то трудно припомнить в чемпионатах СССР.

Больше всех забито мячей — 49. Пропущено — 26 (меньше пропустили «Днепр» — 22, «Торпедо» и «Динамо» Минск — 25 мячей).

10 футболистов забивали мячи в ворота соперников: по 12 мячей забили опытные Черенков и Родионов, 7 — новобранец «Спартака» Пасулько, 6 — дебютант команды — Мостовой, 5 — Шмаров, 3 — Хидиятулин, по 1 мячу забили — Меликян, Еременко, Месхи, Бубнов. В 29 играх защищал ворота «Спартака» лучший вратарь страны — Дасаев, пропустив в свои ворота 21 мяч. Второй вратарь команды Черчесов сыграл полностью один матч с «Жальгирисом» и пропустил 5 мячей.

В чемпионате 1987 г. в «Спартаке» играло 25 человек. Но 29 игр провели Дасаев (замена) и Хидиятулин (7 замен). Меньше всех, всего 10 минут, провел на поле приглашенный в команду Колядко. По 2 игры провели Рудаков (30 мин. в общей сложности), Русяев (51 минуту), Черчесов (93 мин).

Много призов, наград завоевали в 1987 г. московские спартаковцы.

А как сезон-88?

Сезон напряженный, интересный: чемпионат СССР, Кубок СССР 87-88 г. и 88-89 г, Кубок Федерации, Кубок европейских чемпионов, чемпионат Европы и Олимпийские игры.

Успехов тебе, «Спартак»!

С командой «Нефтчи» московский «Спартак» проводит сегодня 49-ю игру в чемпионатах СССР. 25 побед одержали москвичи, 11 — бакинцы, 12 встреч закончились вничью.

Соотношение мячей — 102:51 в пользу «Спартака».

ЗНАЕТЕ ЛИ ВЫ?

Первые футбольные встречи в Киеве состоялись в 1900 г.

Первые открытые матчи в Москве состоялись в 1901 г.

Первая в России футбольная лига была создана в 1901 г. в Петрограде.

Впервые на футбольном матче присутствовало более ста тысяч зрителей. Финальный матч на Кубок Англии в 1901 г. на стадионе «Кристал-палас» между командой «Тоттанхем Хотспур» и командой «Шефилд Юнайтед» смотрело 110802 любителя футбола.

Первый футбольный кружок в Тифлисе был организован в 1906 г.

Первая встреча между командами Петербурга и Москвы состоялась в 1907 г.

ОРИЕНТИРОВОЧНЫЙ СОСТАВ КОМАНД

«НЕФТЧИ» (Баку)

змс Михайлов М.
мс Панчик В.
Мирзоев А.
Федоровский А.
Сулейманов Н.
мс Гарибов Ш.
Абдуллаев А.
Гусейнов Ю.
мс Пономарев И.
мс Ахмедов М.
мс Джавадов И.
Абушев Р.
Касумов В.
Рзаев В.
мс Асадов А.
Гасанов Э.

Главный тренер — мастер спорта **Агасалим Мирджавадов.**

«СПАРТАК» (Москва)

мсмк Дасаев Р.
мс Суров
мсмк Суслопаров
мсмк Хидиятулин В.
мсмк Бубнов А.
мс Мостовой А.
мс Кузнецов Е.
мс Пасулько В.
мс Шмаров В.
мсмк Черенков Ф.
мс Родионов С.
мс Бокий А.
мс Новилов С.
мс Кузнецов Б.
мс Кужлев О.
Халов З.

Главный тренер — змс, засл. тренер СССР **Константин Бесков.**

(змс — засл. мастер спорта, мсмк — мастер спорта международного класса, мс — мастер спорта).

Номера, под которыми будут выступать футболисты. Вы можете услышать по радио стадиона или прочесть на световом табло.

Заказ 802. ФГ 16466. Тираж 2000. Цена 20 коп.

Баку, изд-во «Коммунист».